

[Niels Helveg Petersen.]

og hypotekforeninger er et forslag om forenkling på realkreditinstitutionens område dels ved at begrænse antallet af institutioner, dels ved at nedskære lagene i kreditgivningen, så det må hilses velkommen. Begge dele tror jeg er nyttigt. Det er også lykkeligt, at man kan få en nedskæring af antallet af forskellige papirer, der udbydes. Samtidig vil jeg dog gerne understrege, hvilket meget klart fremgår af forslaget, at man ikke med dette forslag, som er ønsket fremskyndet, for at man inden for området kan gå i gang med den tiltrængte forenkling, afskærer sig fra en meget grundig drøftelse af måske mere vidtgående skridt, som man ved senere lejlighed kan vende tilbage til. Med dette første forslag, som altså er fundet nødvendigt for, at man kan komme i gang, har man ikke afskåret sig fra videre muligheder.

Boligministerens forslag i øvrigt er fremsat på basis af Kurt Hansen-betænkningen, men er jo betydelig modererede i forhold til Kurt Hansen-betænkningen. Siden Kurt Hansen-betænkningen og siden regeringens forslag blev fremsat, har vi fået realkreditkommissionens betænkning, som også har ytret sig om netop disse forhold, og de betragtninger, der gøres gældende i denne kommissionsbetænkning, vil naturligvis skulle inddrages under udvalgsbehandlingen.

Indholdet af forslagene er i korthed dette, at man foreslår en nedsættelse af lånegrænserne og en forkortelse af løbetiderne. Man foreslår, hvad lånegrænserne angår, en opdeling af realkrediten i almindelig og særlig realkredit, løbetiderne nedsættes for begge former, men således at løbetiden bliver længere for den almindelige realkredit end for den særlige realkredit. Ændringerne vil ramme alle former for byggeri og har det formål at skabe et kapitalgrundlag, skabe det tilstrækkelige kapitalgrundlag for en fortsat høj aktivitet inden for byggeriet.

I en kronik for et par dage siden i Berlingske Tidende kom et medlem af realkreditkommissionen, hr. Hasle, ind på nogle taleksempler på, hvad disse ting betød. De lange løbetider på obligationerne har den virkning, at tager man et år som 1968, var der en tilgang af obligationer til markedet på 11 milliarder kr., mens tilbagebetaling

på den samlede obligationsmasse kun beløb sig til 1,6 milliarder kr., ca. 15 pct. af tilgangen. Kun hvis man fundamentalt ændrer det danske realkreditsystem, altså skaber noget helt andet, hvilket ikke er anbefalet af noget af de udvalg, der har beskæftiget sig med spørgsmålet, vil det i længden være muligt at opretholde et sådant misforhold. Jeg tror ikke, man står over for noget andet valg end enten at gennemføre foranstaltninger som dem, regeringen her foreslår, eller at bevæge sig ind på en linje, hvor man må foretage en stadig stærkere rationering og regulering af obligationsudstedelsen. Af et 60-årigt obligationslån med 7 pct. i forrentning er efter 30 år kun tilbagebetalt 11,2 pct. Efter regeringens forslag vil de fleste typer af obligationslån være fuldstændig tilbagebetalt i løbet af denne årrække.

Det radikale venstre er indstillet på at gå denne vej fremfor at gå ind i en politik, hvor man ville blive tvunget til en stadig stærkere rationering og regulering af obligationsudstedelsen, og kan altså tilslutte sig de fundamentale konklusioner, som er draget af Kurt Hansen-udvalget om ønskeligheden af i de store linjer at bevare det nuværende system for vor realkredit.

Virkningen af de foranstaltninger, der her gennemføres, er af ganske langsigtet art, de slår ikke øjeblikkeligt igennem, og ikke mindst vil det først i løbet af nogle år vise sig, at man skaber en større tilgrundliggende opsparing bag obligationsudstedelserne. Men virkningen må blive, at man indbygger en tendens til stigning i obligationskurserne med disse foranstaltninger og dermed skaber, hvad jeg tror er overordentlig vigtigt, de indenrigsøkonomiske forudsætninger for et fald i den lange rente. Jeg håber, at der kan skabes forståelse for dette synspunkt ved forslagernes videre behandling.

Jeg tror ikke på, at obligationsrationering kan løse disse problemer. Siden man sidst havde disse problemer til behandling i december, er der kommet en redegørelse, en rapport, udarbejdet af hr. Steen Leth Jepsen, hvor man gennemgår kapitalmarkedets udvikling i de sidste 10 år. Jeg tror, man vil få svært ved i denne redegørelse for kapitalmarkedets udvikling at finde nogen støtte for det synspunkt, at obligationsratio-